

Wat overblijft is bemoediging.....

Zondag 15 maart 2020

De reguliere kerkdienst in de Ledevaertkerk is afgelast wegens Corona.

Ds. Sara Dondorp

Inleiding

Het voelt heel onwettelijk om niet bij elkaar te kunnen komen. Dat is immers wat we als gemeente gewoon zijn: elkaar te ontmoeten. Elkaar te bemoedigen in moeilijke tijden. Voor de dienst van 15 maart was de Orde van Dienst al klaar en over de schriftlezingen was al nagedacht. Op het moment dat bekend werd dat de dienst niet door zou gaan, werd alles anders. De overdenking is niet 'af'. Maar het is wel goed met elkaar verhalen te bijven delen.

Gebed

God, die heet Ik-zal-er-zijn,
nu we in onzekerheid leven of we elkaar wel kunnen ontmoeten,
mogen we weten en ervaren dat we u kunnen ontmoeten,
ieder in zijn eigen huis of waar dan ook.
Wees onder ons aanwezig, geef ons kracht en steun,
geef dat wij leven vanuit uw liefde, in saamhorigheid.
Zo bidden wij, deze veertig dagen en heel ons leven, Amen

Eerste Schriftlezing: Exodus 4:18-31

Tweede Schriftlezing: Matteus 17:1-9

Overdenking

Twee weken geleden hoorden we hoe Mozes God ontmoette.
Of misschien wel Gods Geest of Gods aanwezigheid.
Een doornstruik die brandt maar niet verteert.
Een kennismaking met een God die heet Ik-er-zal-zijn.
Wie oog in oog komt met Gods aangezicht, zal sterven. Zegt de traditie.
Dat is Mozes tegenover die brandende doornstruik niet overkomen.

Dan gaat het verhaal verder.

Mozes gaat op weg naar Egypte, om te doen wat hij moet doen.

Hij neemt zijn vrouw en kinderen mee.

En dan komt hij onderweg een onduidelijk en levensbedreigend gevaar tegen.

Er staat dat de Eeuwige naar hem toe komt om hem te doden.

Is dat een uitgestelde dreiging, omdat Mozes God eerder gezien heeft?

Dat maken sommige uitleggers ervan. Ik vind dat nogal onbevredigend.

Dat past toch niet bij een God die heet Ik-er-zal-zijn?

Deze God is betrokken, niet bedreigend.

Een onduidelijk en levensbedreigend gevaar.

Het is misschien totaal niet vergelijkbaar, maar toch moet ik denken aan Corona.

Onduidelijk, onbekend en levensbedreigend. We weten niet wat we er mee aan moeten.

In onze tijd zijn we dat niet meer gewend. Vrijwel altijd is er wel een oplossing.

Kunnen we de overheid aansporen om maatregelen te nemen.

Of het vervolgens niet eens zijn met wat de overheid doet.
Maar nu? Niemand weet werkelijk wat ons te wachten staat.
Dat brengt ons in contact met het naakte fundament van het leven.
Ontdaan van alle zekerheden en comfort.
Met de kwetsbare kant ervan. Want het is allemaal niet vanzelfsprekend.
Niet vanzelfsprekend dat de dingen gewoon maar goed gaan.
Niet vanzelfsprekend dat we alles altijd in de hand hebben.
We weten het eenvoudigweg niet.
Onduidelijk, onbekend en levensbedreigend.
Ooit hoorde dat onlosmakelijk bij het leven. Dat is wat Mozes tegenkwam, denk ik.
Een onduidelijke dreiging waar hij geen antwoord op had.
En nu Corona. We weten het niet. Er zijn geen eensluidende antwoorden.
Alleen onzekerheid.
Of nee. Er is ook hoop. Hoop en vertrouwen dat we er doorheen komen.
Vertrouwen en kracht om door te gaan met wat ons te doen staat.

Dat is de rol van Sippora in dit verhaal.
Zij is de twaalfde vrouw die Mozes redt.
De vroedvrouwen Pua en Sifra zijn de eerste twee.
Vervolgens zijn moeder Jochebed en zijn zuster Mirjam.
Dan de dochter van de Farao, die van de Rabbijnen de naam Bitja kreet,
wat betekent 'dochter van God'. Dat zijn er vijf.
Vervolgens zijn er de zeven dochters van Jetro, waar Sippora er één van is.
Twaalf vrouwen, zoals Jacob twaalf zonen had.

Sippora neemt de zorg voor de volgende generatie op zich.
Zij handelt, om te bewerkstellingen dat haar zoon deel uitmaakt van het verbond.
Zij zorgt dat haar oudste zoon besneden is. Zo gaat hij erbij horen.
Onvoorstelbaar is dat. Besnijdenis is omgeven met ritueel en voorbehouden aan priesters.
Gewone mensen mogen dat niet doen. En vrouwen al helemaal niet.
Maar in bijzondere situaties vallen alle gewone regels weg.
Sippora, de vrouw van Mozes, besnijdt haar oudste zoon zelf.
Zo opent ze een deur naar nieuwe mogelijkheden.

In dit verhaal komt het gevaar van God zelf.
Zo is het eeuwenlang door mensen ervaren.
De confrontatie met het onbekende en levensbedreigende werd Goddelijk genoemd.
Uit een zeker ontzag voor datgene waar men geen antwoord op had.
Maar het doet God geen recht om die redenering vervolgens om te draaien.
Om het onbekende en levensbedreigende gelijk te stellen aan God.
De gedachte erachter is immers anders.
Wij weten het niet, wij begrijpen het niet, het vervult ons met ontzag.
Daarom leggen we het neer bij God. Schrijven we het toe aan God.
Wij geven aan God terug wat ons boven het hoofd gaat.
Dat wil niet zeggen dat het onbekende en levensbedreigende van God afkomstig is.
Dat kan ik niet geloven.
Ons staat te doen wat wij binnen ons perspectief kunnen doen.
Dat is wat Sippora doet. Ze handelt. Ze wendt het onheil af.

Vanuit vertrouwen dat haar handelen zin heeft.

Tegenover het onbekende en levensbedreigende is dat wat ons rest.
Hopen, vertrouwen en elkaar symbolisch vasthouden.
Ons houden aan wat ons is opgelegd door deskundigen,
dat wil zeggen: handen wassen, contacten vermijden... kortom u kent het wel.
En vervolgens proberen al onze creativiteit aan te wenden
om toch elkaar te kunnen blijven bemoedigen.
Ook al kunnen we elkaar niet lijfelijk ontmoeten.
Ik denk dat we zo elkaar tot steun kunnen zijn:
door met elkaar de fantasie en de creativiteit te delen
om elkaar te blijven steunen en te blijven bemoedigen.

Gebed dat de classis heeft rondgestuurd

Heer, Gij die toch de God zijt
van barmhartigheid en goedheid,
we bidden tot u in een tijd
die angsten en zorgen oproept,
een tijd waarin mensen ziek worden,
en sterven als gevolg van het coronavirus,
en we bidden tot U:
Heer, ontferm U!

We bidden tot U om de slachtoffers,
om hun dierbaren,
en we bidden tot u om de helpers,
familie, vrienden,
verpleegkundigen en artsen,
hulpdiensten en degene die beslissingen nemen in deze dagen,
en we bidden tot U:
Heer, ontferm U!

We bidden tot u om iedereen die bang is,
om nuchterheid in de media,
om begrip tussen mensen,
om solidariteit.
En we bidden tot U:
Heer, ontferm U!

Heer, we staan ook stil bij
wat mensen in Syrië en aan de grens van Turkije doormaken,
de wanhoop en de uitzichtloosheid,
de onmacht van politici
om met een oplossing te komen,
en we bidden tot U:
Heer, ontferm U!

Heer, geef ons vrede,
geef de wereld vrede,
dat uw geest van liefde en mededogen
vaardig mag worden over mensen
en regeringsleiders,
dat uw Geest over ons mag komen
en hoop mag geven.
Wees Gij zelf onze sterke rots.
Door onze Heer, Jezus Christus.
Amen